

Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради

Кафедра менеджменту освіти та психології

**«ХМАРНА» СИСТЕМА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Вид роботи: авторський проект

Автор проекту: учасник тренінгу
«Нова українська початкова школа:
управлінський аспект», група _____

Тандура Ганна Олександрівна,
директор Запорізького навчально-
виховного комплексу №19
Запорізької міської ради Запорізької
області

Запоріжжя

2019

ПРОЕКТ
«ХМАРНА» СИСТЕМА ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Проблема, яку необхідно вирішити для успішного запровадження інноваційного освітнього Всеукраїнського проекту Нова українська школа: Недостатній рівень володіння вчителями методикою оцінювання діяльності учнів початкових класів за новою моделлю оцінювання.

Призначення проекту: полягає у створенні нових форм і методів організації методичної роботи для вчителів початкової школи зокрема, створення умов для неперервного підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обміну їх досвідом у відповідності до вимог інформаційно-технологічного суспільства і змін, що відбуваються у соціально-економічній, духовній та гуманітарній сферах за новими Стандартами початкової освіти.

Мета проекту: на засадах досягнень сучасної педагогічної науки, андрагогіки, інноватики створити інноваційну систему науково-методичної роботи для вчителів початкової школи у міжкурсовий період засобами інформаційних технологій і на засадах полісуб'єктності, геонезалежності, відкритості, доступності для забезпечення реалізації індивідуального освітнього маршруту кожного вчителя з набуття та вдосконалення його професійної компетентності.

Завдання проекту:

- проведення управлінського, психолого-педагогічного та науково-методичного аналізу перспективних і затребуваних напрямів у роботі з педагогічними кадрами навчально-виховного комплексу №19;
- розробити модель науково-методичного супроводу підвищення професійної компетентності педагогів ЗНВК №19: обґрунтувати функції суб'єктів освітнього процесу, напрямки, етапи, рівні проектування самоосвітньої діяльності педагогів;
- запровадити проектні технології як інноваційну культуру діяльності в галузі загальної середньої освіти на рівні загальноосвітнього навчального закладу;
- створити систему постійної консультативно-інформаційної методичної підтримки засобами «хмарних» технологій у вигляді віртуального методичного кабінету ЗНВК №19 .

Очікувані результати:

1. Оволодіння вчителями початкових класів навичок оцінювання молодших школярів за компетентністим навчанням.
2. Запровадження системи формувального оцінювання в початкових класах .
3. Активізація самоосвітньої діяльності педагогів.
4. Підвищення фахового рівня методичної грамотності педагогів.
5. Підвищення рівня ІКТ компетентності педагогічних працівників школи.
6. Активізація запровадження інноваційних педагогічних технологій в практику діяльності вчителів.
7. Підвищення якості методичних наробок вчителів та активізація процесу обміну досвідом.
8. Залучення педагогічних працівників до районних, регіональних та Всеукраїнських джерел перспективного педагогічного досвіду.
9. Підвищення якості освітніх послуг.

Учасники проекту: вчителі початкових класів, керівники предметних методичних об'єднань, соціально-психологічна служба, адміністрація школи, запрошені науковці, соціальні партнери.

Актуальність:

Важлива парадигма Нової української школи докорінно має змінити взаємини між всіма суб'єктами реформованого освітнього процесу. А це, в першу чергу, має позначитися на методах і формах інформаційного обміну між надавачами освітніх послуг (вчителями) і споживачами (учнями), важливе місце у якому займає система оцінювання молодших школярів. Це означає, що учні замість запам'ятовування інформації (самоціль) опануватимуть компетентності (навчання через практику і тому, що знадобиться в житті). Таке навчання передбачає не лише опанування академічних знань (з математики, мов, природничих наук тощо), а й так званих соціальних компетентностей (уміння працювати в команді, вирішувати складні проблеми, пропонувати нові ідеї тощо).

Якщо академічну частину компетентностей у школах уміють оцінювати, то соціальну – ні. До того ж, академічна частина переважно оцінюється через призму кількості помилок, хоча на оцінювання мають впливати і, наприклад, обсяг докладених зусиль і прагнення учня. Тому для українських шкіл сьогодні в методичних рекомендаціях МОН проголошена формувальна система оцінювання, завданням якої є зміна підходів з констатації до діагностики і корекції не тільки освітньої діяльності учня, а й самого освітнього процесу.

Зрозуміло, що до таких координальних змін вчителі початкової школи ще не готові. При формальному оновленому підході вони продовжують в більшості використовувати рейтингові підходи, що негативно позначається на рівні мотивації молодших школярів.

Іншою проблемою є відсутність навичок педагогів з організації моніторингу освітнього процесу при відсутності оціночних показників, що робить процес навчання не керованим, а значить і не ефективним.

Головним чинником забезпечення якісної початкової освіти є професіоналізм педагога. Компетентний учитель успішно формує в своїх учнів високі освітні результати, надає учням можливості для самореалізації та максимального задоволення освітніх потреб, організує комфортний навчальний процес.

Отже ми маємо наявну потребу у організації безперервної освіти вчителів, зокрема вчителів початкової школи. Звичайно, що система післядипломної освіти не може забезпечити щоденний професійний розвиток педагога і акцент у підвищенні професійної компетентності переходить до самоосвіти, а контроль за цим процесом має організувати адміністрація навчального закладу. Тому гостро постає проблема створення системи навчання педагогічних працівників сучасним методикам, методам, технологіям, надання їм можливості для творчої самореалізації, набуття навичок роботи з новими інформаційними технологіями, виховання в них впевненості, психологічної готовності до інноваційних реформ школи.

Періодичні навчання вчителів на курсах підвищення кваліфікації на базі обласного інституту післядипломної педагогічної освіти забезпечує вчителів безцінним академічним універсалізованим досвідом, інноваційними здобутками педагогічної науки. Не менш цінними і важливими є знання, що виробилися у ході практичної діяльності і відповідають специфіці конкретного навчального закладу. Ефективність міжкурсів періоду не може бути повноцінною без постійного обміну досвідом між педагогами навчального закладу.

Таким чином, на сучасному етапі надзвичайно важливим і необхідним є створення в школі власної системи навчання педагогів, що стане логічним продовженням та доповненням загальнодержавної системи післядипломної освіти педагогічних працівників.

Одночасно, процес самоосвіти має певну низку об'єктивних проблем, без вирішення яких він не може бути ефективним.

По-перше, розвиток інформаційних технологій значно полегшив доступ до методичних освітніх ресурсів. Тепер будь-який учитель має широкий вибір де і як підвищувати свою кваліфікацію, за якою темою, з якого напрямку діяльності, якого рівня складності. З одного боку, це позитивний процес, але немає гарантії, що вчитель правильно обере для себе самоосвітні ресурси, раціонально побудує індивідуальний освітній маршрут, а не почне несистематизоване опрацювання несумісних методик, технологій, формування

мозаїчних уривчастих знань, що в цілому не призведе до зростання його професіоналізму, а лише перевантажить і відволіче від практичної діяльності. Отже, важливим завданням адміністрації навчального закладу є допомога педагогічним працівникам правильно планувати та здійснювати самоосвітню діяльність.

По-друге, не кожний педагогічний працівник може ефективно прогнозувати напрями розвитку власних освітніх потреб. Окремі вчителі взагалі вважають, що досягли верхнього рівня досконалості і не мають потреб подальшого саморозвитку. Завданням адміністрації закладу освіти є формувати такі потреби, демонструвати перманентно нові горизонти розвитку і спрямовувати самоосвіту педагогів відповідно стратегічного планування розвитку навчального закладу.

По-третє, певна частина людей взагалі не здатна на тривале самостійне навчання і потребує постійного стимулювання та допомоги у здійсненні самоосвітнього процесу, а переважна більшість працівників не може довго здійснювати навчання без певної підтримки у вигляді очних заходів в межах організації методичної роботи. При цьому бажано, щоб напрями методичної роботи співпадали з напрямками самоосвітньої діяльності більшості педагогічного колективу, що не можливо без певної організаційної діяльності керівництва навчальним закладом.

Ми можемо навести ще багато причин, з яких зрозуміло, що самоосвітній процес педагогів навчального закладу є дуже важливим і складним, і потребує серйозної координації. Враховуючи все вище зазначене виникає потреба у створенні певного інноваційного управлінського середовища, налаштованого на діагностування потреб педагогічних працівників, координацію їх самоосвітньої діяльності, моніторингу ефективності і результативності даного процесу, постійного консультування щодо усунення утруднень і здійснення індивідуальної допомоги.

Ресурсне забезпечення проекту:

Нормативна база проекту:

1. Закон України “Про освіту”
2. Постанова від 21 лютого 2018 р. №87 “Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»
3. Концепція Нової української школи
4. Наказ Мінсоцполітики № 1143 від 10.08.2018 року Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»
5. Наказ МОН № 1021 від 13.07.2017 року Про організаційні питання запровадження Концепції Нової української школи у загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня
6. Наказ МОН № 1154 від 27.08.2019 року Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу
7. Постанова Кабінету Міністрів України № 800 , 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»

Науково-теоретична база проекту:

Дослідженнями управління інноваційним розвитком педагогів навчального закладу займалися: А. Абасов , С. Королюк, О.Мармаза , Л. Даниленко та інші.

Актуальним напрямом інноваційного підходу до освітньої діяльності є аспекти інформатизації освіти та формування інформаційної культури викладачів, створення віртуальних освітніх середовищ. Використання інформаційних технологій в освіті висвітлені в працях вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як В. Биков, В. Гриценко, Р. Гуревич, М. Жалдак, Б. Кваша, Г. Казлакова, І.С. Лапшина, Н. Морзе, Є. Полат, І. Роберт, Д. Рупняк, В. Шевченко та ін.

Матеріально-технічна база проекту:

Електронні ресурси ЗНВК №19, сайт школи.

Інституційні ресурси:

Міський інформаційно-аналітичний методичний центр Міського управління освіти і науки;

Методичний кабінет Шевченківського територіального відділу освіти;

Міський клуб освітян;

Комунальний заклад Запорізький інститут післядипломної педагогічної освіти Запорізької обласної ради.

Теоретико-методологічне підґрунтя:

1. Т.М. Сорочан Методична робота: підготовка вчителів до реалізації концепції «Нова українська школа»

Концепція «Нова українська школа» центрована на дитині, її потребах, інтересах, розвитку. Це втілення гуманістичних засад сучасної української освіти, реалізація ідей дитиноцентризму, які беруть витоки з педагогіки В. Сухомлинського і розвиваються вченими Н. Бібік, М. Вашуленком, В. Кременем, О. Савченко, О. Сухомлинською.

Отже, перший напрям методичної роботи на сучасному етапі – закласти міцний «фундамент» змін, сприяти усвідомленню вчителями ціннісних засад реформи, адже саме це надає глибокого смислу і значущості оновленню змісту і технологій освітнього процесу.

Будь-які заходи в системі методичної роботи не є самоціллю, а оцінюються виключно з позицій користі для підвищення якості освіти, адже пріоритетом для педагогів є результати учнів. Сучасна система методичної роботи ґрунтується на тісному взаємозв'язку з наукою, адже науковість – вихідний принцип визначення змісту освіти, його результатів.

2. Василенко Н. В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики. Харків: Основа, 2017 (Б-ка журналу «Управління школою. В. 9).

3. Кішман М. В. Інноваційні технології розвитку професійної компетентності вчителів. *Завучу. Усе для роботи.* 2017. № 15—16. Серпень. С. 27—44.

4. Самоосвіта вчителя, або Навіщо педагогу вчитися. *Школа.* 2017. № 7. С. 2—40.

5. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

1. Організація та супровід безперервного підвищення професійної компетентності педагогів школи

Форма роботи	Зміст роботи	Очікувані результати
Організація роботи педагогів за темою оцінювання молодших школярів за новими підходами до оцінювання: Формувальне оцінювання	Координація планування самоосвітньої діяльності педагогічних працівників. Організація постійної консалтингової підтримки вчителів.	Спрямування процесу поповнення знань вчителями на вирішення актуальної для школи проблеми. Формувальне оцінювання оцінює не результат, а процес Підвищення професійного рівня педагогів школи та рівня їх ІКТ компетентності.
Створення банку методичних наробок педагогів з питання оцінювання школярів початкової школи за новими підходами до оцінювання в умовах НУШ.	МО з питань методичних інноваційних наробок вчителів початкової школи. Створення віртуального пункту обміну досвідом педагогів «методична	Електронний банк методичних наробок вчителів у «хмарі». Ефективна доступна система обміну перспективним педагогічним досвідом серед педагогів школи.

	гостинна»	
Організація семінарів, тренінгів, лекцій та інших форм навчання(включно і віртуальних) на підтримку самоосвітньої діяльності вчителів	Запровадження циклу тренінгових занять та віртуальних лекцій з питань інноваційних педагогічних технологій	Банк віртуальних лекцій
Організація діяльності віртуального пункту педагогічного самоаудиту	Розробка питань для самооцінки власної діяльності вчителя	Пункт педагогічного самоаудиту вчителів ЗОШ №19. Підвищення професійної майстерності на діагностичній основі.
Організація роботи , щодо меморандуму співпраці між усіма учасниками освітнього процесу.	Знайомство з технологіями партнерства.	В основу співпраці між усіма учасниками освітнього процесу мають бути покладені принципи педагогіки партнерства як складника концепції “Нова українська школа” (НУШ).

2. Супровід впровадження інноваційних педагогічних технологій в ЗНВК №19

Форма роботи	Зміст роботи	Очікувані результати
Створення системи ознайомлення педагогів з новими педагогічними технологіями	Робота вчителя в початковій школі – розкрити потенціал кожної дитини , а не перевірити її на відповідність певному стандарту.	Свідоцтва досягнення учнів : особисті досягнення, предметні компетенції , згідно індивідуальних особистостей дитини
Організація роботи психологічної служби	Вивчення психологічних особливостей дітей за віком, характером, можливостями.	Створення ситуації успіху для кожної дитини.

3. Робота з підтримки професійного становлення молодих вчителів

Форма роботи	Зміст роботи	Очікувані результати
Організація професійного наставництва та підтримки молодих вчителів	Проведення відкритих уроків старшими вчителями та вчителями-методистами для малодосвідчених вчителів і відкритих уроків молодих вчителів з подальшим їх обговоренням(за планом роботи школи). Створення електронного ресурсу «Порадник	Активізація та підвищення ефективності професійного становлення молодих вчителів.

	молодого вчителя»	
Організація професійного моніторингу зростання молодих вчителів	Розробка програми моніторингу діяльності молодих вчителів	

4.Організація міжатестаційного періоду педагогів школи

Форма роботи	Зміст роботи	Очікувані результати
Створення системи постійної консалтингової підтримки педагогів у міжатестаційний період	Створення електронного ресурсу «Віртуальний наставник педагога»	Створена система постійної допомоги вчителям у між атестаційний період. Підвищення рівня нормативно-правової грамотності вчителів
Запровадження моніторингу професійної компетентності педагогічних працівників закладу освіти	За проектом «Управління через моделювання»	Підвищення ефективності методичної роботи і адресної допомоги вчителям
Запровадження моніторингу діяльності педагогів школи		